

Державний торговельно-економічний університет

Кафедра менеджменту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Розвиток підприємства на засадах сталого розвитку»

(за матеріалами ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК», м. Київ)

Студентки 3 курсу 7с групи
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньої програми
«Управління бізнесом»
першого (бакалаврського)
рівня

Мелешко Олександри
Володимирівни

Науковий керівник:
кандидат економічних наук,
доцент

Силкіна Юлія
Олегівна

Гарант освітньої програми:
кандидат економічних наук,
доцент

Підкамінний Ігор
Миколайович

Київ 2023

4. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність поняття сталого розвитку підприємства та характеристика основних його складових

1.2. Методичні підходи до розробки механізму забезпечення сталого розвитку підприємства

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК» НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства

2.2. Аналіз ефективності процесу управління підприємством на засадах сталого розвитку

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК» НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

6. Календарний план виконання випускної кваліфікаційної роботи

№ з/п.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Забезпечення студентів Положенням про випускну кваліфікаційну роботу (проект) та Методичними рекомендаціями з виконання випускної кваліфікаційної роботи бакалавра	до 12.09.22 р.	до 12.09.22 р.
2.	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	до 01.11.22 р.	до 01.11.22 р.
3.	Складання плану та підготовка індивідуального	до 14.11.22	до 14.11.22

	завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	р.	р.
4.	Рецензування планів випускної кваліфікаційної роботи	до 21.11.22 р.	до 21.11.22 р.
5.	Проходження студентами практичної підготовки на об'єктах, за якими виконуються випускні кваліфікаційні роботи	28.11.22 - 16.12.22 р.	28.11.22 - 16.12.22 р.
6.	Захист практичної підготовки	18.12.22 - 20.12.22 р.	18.12.22 - 20.12.22 р.
7.	Збір статистичних даних, підготовка аналітичного матеріалу випускної кваліфікаційної роботи	до 16.12.22 р.	до 16.12.22 р.
8.	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого (дослідницького) розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 23.12.22	до 23.12.22
9.	Періодичне звітування студентів про виконання випускної кваліфікаційної роботи перед науковими керівниками та завідувачем кафедри	з 10 по 20 число щомісяця	з 10 по 20 число щомісяця
10.	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи бакалавра на кафедру (з листом-відгуком з підприємства – об'єкту дослідження), <u>перевірка на плагіат</u> та її реєстрація	до 27.01.23 р.	до 27.01.23 р.
11.	Підготовка відгуку на випускну кваліфікаційну роботу науковим керівником	до 06.02.23 р.	до 06.02.23 р.
12.	Проведення попереднього захисту випускної кваліфікаційної роботи та проходження внутрішнього рецензування	Згідно графіка	Згідно графіка
13.	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	Згідно графіка	Згідно графіка
14.	Направлення випускної кваліфікаційної роботи у ЕК для захисту	Згідно графіка	Згідно графіка
15.	Захист випускної кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії	Згідно графіка навч. процесу	Згідно графіка навч. процесу

7. Дата видачі завдання «20» листопада 2022 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

Силкіна Ю.О.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньої програми Підкамінний І. М.

(прізвище, ініціали, підпис)

РЕФЕРАТ

випускної кваліфікаційної роботи бакалавра, виконаної на тему:

«РОЗИТОК ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних аспектів та розробка практичних рекомендацій щодо розвитку підприємства на засадах сталого розвитку.

Відповідно до обраної мети роботи визначимо наступні *завдання* для дослідження:

- визначити теоретичні та методичні засади сталого розвитку підприємства;
- надати організаційно-економічну характеристику діяльності підприємства;
- оцінити ефективність процесу управління підприємства на засадах сталого розвитку;
- запропонувати заходи щодо удосконалення стійкого розвитку підприємства ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК».

Об'єкт дослідження – процес розвитку підприємства на засадах сталого розвитку.

Предметом роботи є теоретичні, методичні та практичні аспекти процесу розвитку підприємства на засадах сталого розвитку.

Одержані результати можуть бути використані та впровадженні у ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК».

Рік виконання роботи 2022 – 2023 рр.

Рік захисту роботи – 2023 р.

Анотація

випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:
«Розвиток підприємства на засадах сталого розвитку»
(за матеріалами ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК», м. Київ)

Випускна кваліфікаційна робота бакалавра присвячена дослідженню розвитку підприємства на засадах сталого розвитку. У роботі вирішено важливе науково-практичне завдання щодо подальшого розвитку теоретичних основ, методичних і практичних пропозицій та рекомендацій з удосконалення процесу управління підприємством на засадах сталого розвитку.

Досліджено динаміку основних показників діяльності підприємства протягом 2019-2021 років з метою розробки програми управління підприємством на засадах сталого розвитку, оцінено ефективність управління підприємством на засадах сталого розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток, підприємство, функціонування, розвиток, засади сталого розвитку, удосконалення, управління, процес.

Annotation

final qualifying paper performed on the theme:
«Development of the enterprise on the basis of sustainable development»
(based on the materials of «WORLD NAMOK PUBLISHER» LLC, Kyiv)

The final qualifying paper devoted to the study of enterprised evelopment on the basis of sustainable development. The work solves an important scientific and practical task of further development of the oretical foundations, methodological and practical proposals and recommendations for improving the process of enterprise management on the basis of sustainable development.

The dynamics of the main indicators of the enterprise's activity during 2019-2021 isstudied in order to develop a program of enterprise management on the basis ofsustainable development, the effectiveness of process management on the basis of sustainable development is evaluated.

*Keywords:*sustainable development, enterprise, functioning, development, the basis of sustainable development, improvement, management, process.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1. Сутність поняття сталого розвитку підприємства та характеристика основних його складових	5
1.2. Методичні підходи до розробки механізму забезпечення сталого розвитку підприємства.....	10
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК» НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	15
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства	15
2.2. Аналіз ефективності процесу управління підприємством на засадах сталого розвитку.....	23
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК» НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	27
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	37
ДОДАТКИ	41

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні проблеми функціонування бізнесу в умовах глобальних потрясінь (війни, епідемії коронавірусу, економічної кризи та ін.) призводять до перегляду стратегічних концепцій розвитку підприємств. Адже, на перший план уже виходить репутація того чи іншого підприємства, коли формальна ціль – банального зростання прибутків може лише нашкодити бренду компанії та її діловій репутації. Кожне успішне підприємство впроваджує політику соціальної відповідальності у своїй діяльності, долучається до волонтерства, забезпечення екологічного розвитку та ін. Все це і є складовими концепції сталого розвитку. Сталий розвиток означає не стільки стійкість фінансових результатів підприємства під час здійснення господарської діяльності, а інтеграція самого підприємства в соціальний простір його функціонування, зокрема і в інфраструктуру регіонів, безпечне довкілля, допомога армії (в умовах війни), допомога тимчасово переміщеним особам, постраждалим від російської агресії та ін.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Свій внесок у дослідження проблеми розвитку підприємства на засадах сталого розвитку зробили ряд вчених, а саме: Дейнека О.Г., Нестеренко А.С., Зайцева Л.О., Калиниченко М. П., Квятковська Л.А. та ін. Проте і до сьогодні недостатньо дослідженою залишається проблематика впровадження концепції сталого розвитку в господарську діяльність вітчизняних підприємств. Вищезазначеним і зумовлена актуальність обраної теми роботи.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних основ розвитку підприємства на засадах сталого розвитку, а також розробка практичних рекомендацій щодо його удосконалення.

Для досягнення поставленої мети в роботі були сформульовані та вирішені такі завдання:

1. Охарактеризувати сутність поняття сталого розвитку підприємства та описати його основні складові.

2. Дослідити методичні підходи до розробки механізму забезпечення сталого розвитку підприємства.

3. Здійснити організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Світовий видавець Номок».

4. Проаналізувати ефективність процесу управління ТОВ «Світовий видавець Номок» на засадах сталого розвитку.

5. Запропонувати напрями удосконалення сталого розвитку ТОВ «Світовий видавець Номок».

Об'єктом дослідження є процес розвитку підприємства на засадах сталого розвитку.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти розвитку підприємства на засадах сталого розвитку.

Методи дослідження. Для того, щоб повно і об'єктивно дослідити та розкрити всі аспекти даної роботи, використовується ряд методів, як загальнонаукових, так і спеціально-економічних. Серед них: системний – для комплексного розгляду складових предмета дослідження, елементів як єдиного цілого; функціональний – для з'ясування змісту сталого розвитку підприємства.

Практичне значення отриманих результатів. Одержані результати можуть бути використані та впроваджені у діяльність ТОВ «Світовий видавець Номок».

Структура роботи. Основний зміст випускної кваліфікаційної роботи бакалавра викладено на 34 сторінках основного тексту, в т.ч. робота містить 6 таблиць та 5 рисунків. Список використаних джерел містить 37 найменувань, викладених на 4 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність поняття сталого розвитку підприємства та характеристика основних його складових

На сьогоднішній день існують безліч визначень поняття «сталий розвиток», часто тотожних з категоріями «економічна стабільність» і «стале зростання», причому рамки їх використання достатньо широкі і чітко не визначені – від макроекономічного рівня (світова, національна, регіональна економіка) до мікроекономічного рівня (економіка підприємства). У загальному вигляді, під сталим розвитком розуміють: рівноважний, збалансований стан економічних ресурсів, який забезпечує стабільні умови підприємству для розширеного відтворення, економічного зростання в тривалій перспективі з урахуванням найважливіших зовнішніх чинників.

Сталий розвиток – це такий розвиток, що задовольняє потреби сучасного покоління без можливої шкоди для розвитку прийдешніх поколінь задовольняти свої перспективні потреби [33, с. 232].

Таким чином, сталий розвиток – це загальна концепція, що передбачає необхідність встановлення балансу між задоволенням існуючих потреб соціуму і захистом перспективних інтересів майбутнього покоління, що включає в тому числі і збереження безпечного і здорового довкілля.

25.09.2015 Генасамблея ООН прийняла Порядок денний у сфері розвитку на період після 2015 і до 2030 року [21]. Сімнадцять Цілей сталого розвитку прийнятих даним порядком денним орієнтовані на розвиток здобутків. Вони спрямовані на реалізацію прав людини для всіх, досягнення гендерної рівності та розширення прав і можливостей всіх жінок і дівчат.

Вони мають комплексний та неподільний характер і забезпечують зрівноваження трьох вимірів сталого розвитку: економічного, соціального та екологічного.

Рис. 1.1. Сімнадцять глобальних цілей сталого розвитку

Джерело: складено автором на основі [21]

Усі перелічені на рис.1.1. сімнадцять цілей сталого розвитку є взаємопов'язаними, так досягнення однієї з них переходить до успіху інших. Боротьба із зміною клімату (глобальне потепління) постійно впливає на управління обмеженими природними ресурсами, здобутки у гендерній рівності чи покращення системи охорони здоров'я в свою чергу опосередковано зменшує рівень бідності, а сприяння миру та інклюзивному суспільству зменшує нерівність та призводить до зростання економіки.

Сталый розвиток підприємства слід розглядати у рамках глобального сталого розвитку, в тому числі і з впливом на довкілля та на соціальний розвиток громади як сукупність певних властивостей, що виявляються у всіх сферах здійснюваної ним діяльності, з урахуванням взаємозв'язків і

взаємовпливу, як з власним внутрішнім середовищем, так і із зовнішніми чинниками, що дозволяє підприємству ефективно розвиватися [20, с. 111].

Ефективне управління підприємством створює передумови для формування механізму сталого розвитку системи, що дозволяє підвищувати рівень самоорганізації системи і розширювати сферу її економічної стійкості.

Економічна стійкість відрізняється від категорії «сталий розвиток», головним чином тим, що вона не характеризує процес, а визначає здатність системи до трансформації в часі, зберігаючи при цьому рівноважний стан.

Як і будь-який процес, сталий розвиток підприємства передбачає вибудовування системи ефективного управління, заснованої на керуючих основах – системоутворюючих принципах управління. До них відносять такі принципи, як: принцип цілепокладання, принцип ієрархічності, принцип системності, принцип компетентності, принцип зворотного зв'язку, принцип адаптивності, принцип цілісності [14, с. 23].

До системоутворюючих принципів управління слід також відносити загальні принципи сталого розвитку:

- принцип надійності (підприємство в процесі сталого розвитку характеризується вищою мірою надійності – безперебійністю роботи, зокрема, при порушенні функціонування компонентів виробничої системи, до прикладу – відключення світла у військових умовах);

- принцип інформованості (підприємство володіє всім об'ємом інформації для чітко орієнтованого процесу сталого розвитку);

- принцип сприйнятливості (підприємство сприймає весь спектр дії різноспрямованих внутрішніх і зовнішніх чинників, відображає або ж трансформує їх через реалізацію цільових параметрів і результатів розвитку) [10, с. 176].

До специфічних принципів сталого розвитку підприємства слід віднести:

– принцип взаємообумовленості підсистем підприємства (соціально-економічної, екологічної та ін., що вказує на дотримання балансу у розвитку підсистем);

– принцип пріоритетності кінцевої мети (передбачає виявлення ресурсів для забезпечення постійного динамічного розвитку підприємства);

– принцип досягнення сталої динаміки (передбачає сталість і поступальність процесів розвитку) [18, с. 87].

Слід зазначити, що кожне підприємство, яке прагне до лідерства у сфері сталого розвитку, повинне приймати до уваги і інші важливі аспекти, такі як: потреби всіх зацікавлених сторін, відкрита і чесна взаємодія з контрагентами, вибудовування відносин з урахуванням ділових практик і етичних норм (зокрема міжнародних), орієнтація на високу прибутковість і рентабельність, з паралельним виявленням і зниженням не тільки економічних, але і соціальних ризиків.

Системні зміни, стосовно господарюючого суб'єкта, відбуваються під впливом цілого ряду динамічних чинників ендогенного і екзогенного характеру.

До чинників сталого розвитку відносяться всі ті умови і причини, які можуть порушувати сталий стан підприємства. У аспекті середовища функціонування чинники підрозділяються на внутрішні і зовнішні. Це сукупність всіх умов, сприяючих направленій зміні кількості і якості суб'єктів і об'єктів процесу виробництва, надання послуг, що сприяє переходу на новий рівень організації функціонування даного економічного агента. Зовнішнє середовище досить мінливе, і для успішної взаємодії з ним необхідно ухвалювати управлінські рішення з тією швидкістю, з якою проходять видозміни в зовнішньому середовищі, тобто сила дії чинників зовнішнього середовища повинна бути пропорційна силі протидії внутрішнього середовища. Як підприємство реагує на трансформацію зовнішнього середовища, так і середовище змінюється в результаті реакції на

ухвалені рішення. Чинники зовнішнього середовища, у свою чергу, підрозділяється на прямі і непрямі.

Таким чином, вищевикладене дозволяє уточнити поняття «сталого розвитку підприємства», – це здатність підприємства як суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, управляючи процесом динамічних змін за рахунок підтримки гармонії своїх інтересів і цілей з інтересами і цілями управління, застосовуючи негативні і позитивні механізми зворотного зв'язку при прояві різних екзогенних і ендегенних дій, при цьому всі процеси (управлінські, економічні, екологічні, соціальні, ризикові) узгоджені між собою, укріплюють потенціал для задоволення поточних і перспективних потреб суспільства в цілому, самого підприємства.

З погляду гармонійного підходу мета сталого розвитку підприємства пов'язана з необхідністю:

- 1) формування і підтримки гармонійної внутрішньої структури підприємства;
- 2) вирішення протиріч між сферами сталого розвитку: економічною, соціальною і екологічною (різні аспекти останніх двох сфер сталості багато в чому є невід'ємною частиною економічних рішень);
- 3) вирішення протиріч між зростаючими економічними потребами і обмеженими ресурсами для їх задоволення;
- 4) попередження і нівелювання конфліктів між економічними, соціальними, екологічними інтересами і їх пріоритетами [32, с. 503].

Отже, сталий розвиток підприємства можна також розуміти як процес усвідомленого вибору суб'єктом управління підприємством напрямів діяльності підприємства для забезпечення економічної, соціальної і екологічної результативності за рахунок підготовки і ухвалення управлінських рішень задля підвищення ринкової орієнтації.

1.2. Методичні підходи до розробки механізму забезпечення сталого розвитку підприємства

Управління сталим розвитком підприємства будується на людському (гомеостаз системи «людина»), екосистемному (гомеостаз біосфери), економічному (гомеостаз економічних систем) вимірюваннях [36, с. 87].

Наше узагальнення спеціалізованої літератури підтверджує, що продовжується активна науково-методична робота по розробці кількісного і/або якісного вимірювання сталого розвитку підприємств. Пропоновані підходи в своїй основі мають ряд суперечливих моментів: часто не проходять апробацію, що знижує практичну придатність; відсутня єдність структури сфер сталого розвитку; висока варіативність показників і індикаторів вимірювання досягнутого рівня сталого розвитку при їх або надмірності, дублюванні, або обмеженості; інтегральні оцінки сталого розвитку мають різні одиниці вимірювання і шкали для інтерпретації результатів; порушується математична логіка. Таким чином, до цих пір не вироблені загальноприйняті методичні підходи до оцінки сталого розвитку підприємства [29, с. 21].

Часто, в досліджуваних методиках оцінки сталого розвитку підприємств автори, як правило, не розкривають техніку розрахунку використовуваних індикаторів. Це викликає певні утруднення при подальшій апробації методик. Так, часто, пропонується використовувати коефіцієнт виробничого потенціалу і коефіцієнт природоємності. Відносно першого показника слід зазначити, що розуміння виробничого потенціалу підприємства в економічній науці пов'язане з двома підходами (ресурсний і результатний), виділяються різні елементи структури такого потенціалу, а отже, від цього залежить зміст і техніка розрахунку його інтегральної оцінки. Можна припустити, що розробники методики оцінки сталого розвитку підприємства крізь призму ресурсного підходу виробничий потенціал

підприємства розуміли як синонім виробничої потужності, яка відображає тільки продуктивну здатність речовинних чинників виробництва (знарядь праці). Тоді коефіцієнт виробничого потенціалу по економічному змісту відповідатиме коефіцієнту використання виробничої потужності підприємства.

Якщо ж в структурі виробничого потенціалу підприємства розглядалися всі ресурси або елементи (основні виробничі фонди, оборотні фонди, людські ресурси, технологічна база, інформаційні ресурси і т. д.), то можна запропонувати для використання в методиці оцінки сталого розвитку підприємства інтегральний коефіцієнт виробничого потенціалу (з урахуванням відносних показників, що характеризують факт узагальнюючих показників стійкості дублюватиметься ряд коефіцієнтів).

В рамках другого підходу виробничий потенціал розглядають як потенційні можливості, що є у підприємства, по випуску конкурентоздатної продукції при використанні сукупності ресурсів. Тому при первинній апробації методики оцінки сталого розвитку підприємства значення коефіцієнта конкурентоспроможності продукції умовно прирівнювалося до значення коефіцієнта виробничого потенціалу підприємства. Розрахунок коефіцієнта конкурентоспроможності продукції підприємств часто проводився на основі диференціального (параметричного) методу [17, с. 25].

Використання другого показника – коефіцієнта природоємності – також спряжено з рядом труднощів, оскільки природоємність виробництва підприємства оцінюють через прямі або непрямі (енерго- і матеріаломісткість) показники. Прямі показники базуються на розрахунку питомих витрат природних ресурсів з розрахунку на одиницю кінцевої продукції, а непрямі – питомих величин забруднень з розрахунку на одиницю кінцевої продукції. Таким чином, використання цих величин в розрахунках екологічної стійкості в рамках математичної логіки неприпустимо. Тому коефіцієнт природоємності виробництва при первинній апробації методики оцінки сталого розвитку підприємств розраховувався як відношення витрат

природного капіталу (збиток від забруднення природного середовища і вартість вилучених природних ресурсів) у вартісному виразі до вартості проведеної продукції.

Сучасні воєнні реалії в Україні вимагають від менеджменту вітчизняних підприємств посилення трикомпонентної моделі сталого розвитку підприємства (Рис. 1.2).

Рис.1.2. Модель підтримання життєздатності підприємства на засадах сталого розвитку

Джерело: складено автором на основі [20]

Схема, зображена на Рис. 1.2. пояснює, сутність функціонування суб'єкта господарювання не лише у сууго підприємницькому середовищі, а і у екологічному, соціальному та ін.; демонструється система взаємовпливів соціальних та екологічних інститутів з безпосереднім підприємством.

Розробники методики оцінки сталого розвитку промислових підприємств виділили окремий компонент сталості – ризикову сталість (стійкість), під якою в широкому сенсі слова розуміють внутрішню властивість системи, сприяючу збереженню її цілісності в результаті різних дестабілізуючих факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. У

методиці не указується техніка розрахунку індикаторів ризику внутрішньої і зовнішньої стійкості.

По ступеню сталості функціональних підсистем підприємства виділяють наступні чинники:

1. Виробнича стійкість – характеризує якість роботи виробничого менеджменту, діяльність якого може сприяти цілеспрямованому скороченню витрат в господарській діяльності, уникненню виробничих простоїв, обумовлених впливом негативних чинників зовнішнього середовища, таких, наприклад, як ненадійність каналів постачань і збуту.

2. Стійкість управління – передбачає створення ефективної структури управління, що характеризується узгодженою взаємодією всіх підрозділів підприємства, здатністю оперативно реагувати на різні зміни.

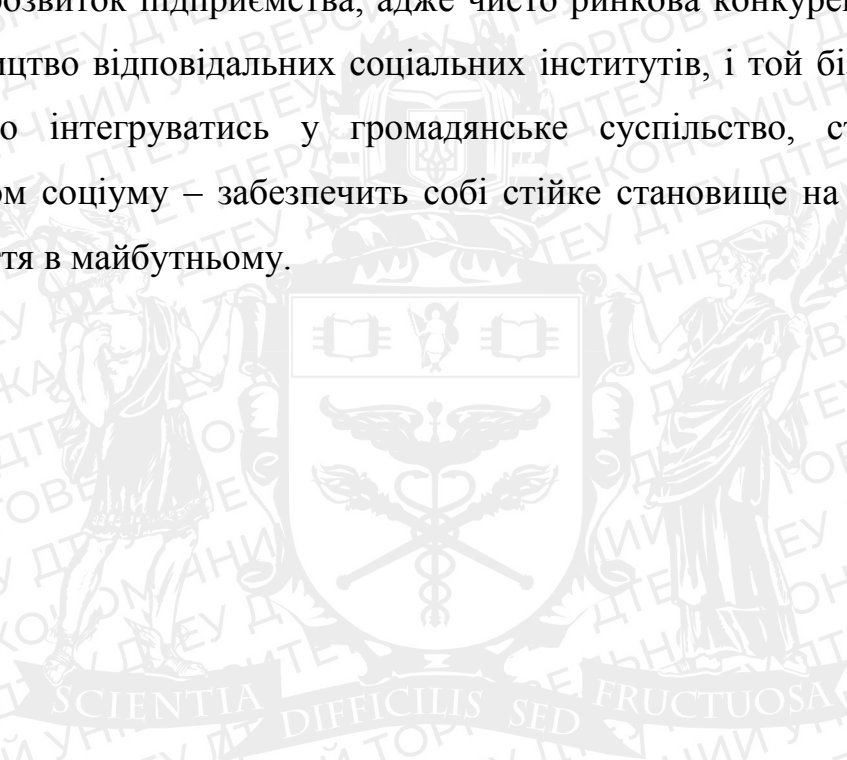
3. Фінансова стійкість – заснована на розробці стратегічних фінансових планів підприємства, чіткій координації фінансових структурних підрозділів, здатності підтримувати запланований рівень рентабельності і платоспроможності протягом тривалого періоду, оптимізації фінансові показники діяльності, що впливають на зміну економічного стану, а також виявленні доступних джерел ресурсів і оцінці доцільності їх залучення в аспекті економічної ефективності підприємства.

4. Стійкість персоналу – визначається рівнем освіти і кваліфікації працівників, рівнем культури праці на підприємстві, ефективною системою стимулювання і винагород за якісну і результативну роботу.

5. Маркетингова стійкість – передбачає активну роботу підприємства зі всім спектром ринкових умов, організацію проведення маркетингових досліджень і вироблення маркетингових стратегій в реалізації цілей підприємства.

6. Інноваційна стійкість – характеризується планомірною роботою підприємства у напрямі створення і використання новітніх або вдосконалених технологічних продуктів і методів ведення господарської діяльності [20, с. 112].

Отже, саме завдяки впровадженню концепції сталого розвитку у стратегічні плани підприємства відбувається соціальна стабілізація бізнесу, коли той чи інший бренд уже сприймається споживачами не лише як банальний суб'єкт господарювання (яких тисячі), а соціально відповідальна структура, соціально інтегрована в суспільство, громаду та ін. Саме в такій соціальній інтеграції сталого розвитку виходить на новий рівень і фінансовий стійкий розвиток підприємства, адже чисто ринкова конкуренція переростає у будівництво відповідальних соціальних інститутів, і той бізнес, що зможе ефективно інтегруватись у громадянське суспільство, стане фактично інститутом соціуму – забезпечить собі стійке становище на ринку на довгі десятиліття в майбутньому.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК» НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства

Підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» зареєстрована 11 липня 2013 р. за юридичною адресою: місто Київ, вул. Вікентія Хвойки, 34. Керівником організації є Барановська Людмила Олександрівна. Розмір статутного капіталу складає 1 000,00 грн. Відповідно до Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД-2010) підприємств займається наступними видами господарської діяльності:

- Видання комп'ютерних ігор
- Лізинг інтелектуальної власності та подібних продуктів, крім творів, захищених авторськими правами
- Неспеціалізована оптова торгівля
- Видання іншого програмного забезпечення
- Комп'ютерне програмування
- Консультування з питань інформатизації
- Діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням
- Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем
- Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність
- Рекламна діяльність [37].

ТОВ «Світовий видавець Номок» є власником торгівельної марки марки «Qplaze» та спеціалізується на розробці ігрових програм і розважального контенту для мобільних телефонів, а також серверних рішень для операторів мобільного зв'язку і мобільних порталів.

Компанія ТОВ «Світовий видавець Номок», фокусує свою діяльність на запровадженні найсучасніших технологій для своїх клієнтів, постійно займається розширенням асортименту продуктів та послуг для того, щоб мати можливість задовольнити потреби навіть найбільш вибагливих клієнтів. Окрім цього компанія бачить мету свого існування та місію в тому, щоб сприяти підвищенню рівня ІТ-грамотності та освіченості власників бізнесу.

Сфера діяльності та підхід до ведення бізнесу будується на передових європейських та світових практиках, зокрема етичній поведінці та антикорупційній політиці. У компанії ТОВ «Світовий видавець Номок» розроблено Кодекс бізнес-етики, якого в своїй повсякденній діяльності дотримується кожний співробітник підприємства [37].

Спектр продуктів та послуг ТОВ «Світовий видавець Номок», є максимально широким для задоволення вимог клієнтів з абсолютно всіх сфер діяльності. В тому числі завдяки цьому компанія є найбільшим в Україні розробником та постачальником рішень в сфері ІТ для корпоративного сектору, а також сектору державних підприємств та компаній.

Напрямки, в яких працює ТОВ «Світовий видавець Номок» та пропонує свої продукти та послуги є: хмарні сервіси; інформаційна безпека; рішення smart&safecity; рішення для освіти, медицини, військових, авіації; дата – центри; базова комп'ютерна інфраструктура; мережева інфраструктура, захист інформації, сервісний центр, виробництво ПК та серверів, інженерна інфраструктура, ІТ-аутсорсинг.

Варто відзначити, що компанія сконцентрувала свої зусилля на максимальній прозорості своєї діяльності, що підтверджується щорічним починаючи з 2014 року фінансовими контролем, який проводиться незалежними аудиторами.

Організаційна структура управління ТОВ «Світовий видавець Номок», є характерною для компаній подібного типу та має лінійно-функціональний тип організаційної структури управління (Рис. 2.1).

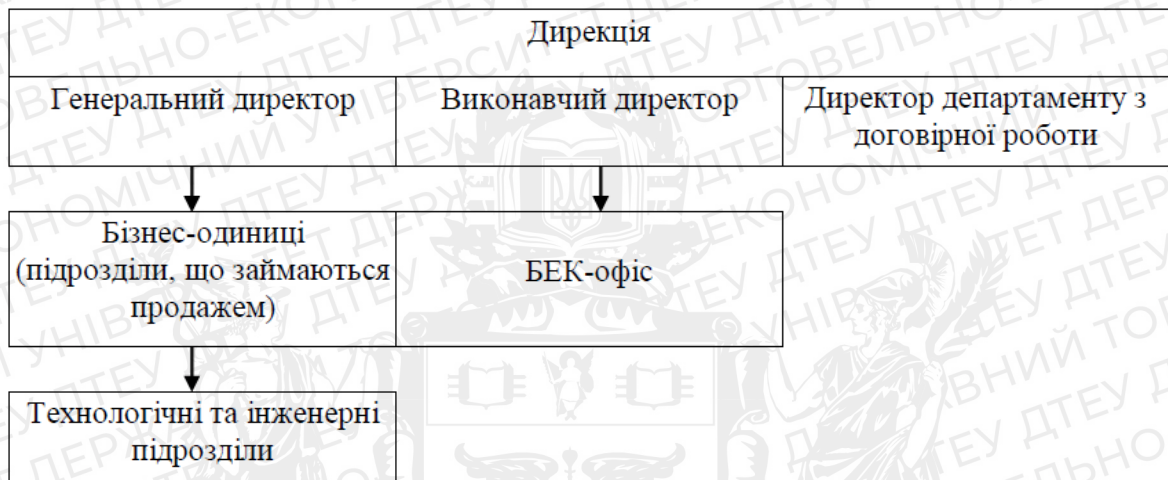

Рис. 2.1. Організаційна структура управління ТОВ «Світовий видавець Номок»

Джерело: складено автором на основі [37]

Фінансове становище підприємства ТОВ «Світовий видавець Номок» визначає з одного боку обороти його господарської діяльності, які характеризуються річним генерованим доходом, витратами та прибутком, а також наявними матеріальними та фінансовими ресурсами. У цьому контексті аналіз фінансово-економічної діяльності перетворюється на ряд послідовних кроків для всебічного аналізу різних сторін діяльності підприємства.

У табл. 2.1 наведено ключові фінансові результати діяльності ТОВ «Світовий видавець Номок» за останні три роки (2019-2021). Фінансові результати включають виручку, собівартість, валовий, операційний та чистий прибуток.

Наведені у табл. 2.1 дані свідчать про те, що впродовж останніх років на підприємстві виникла тенденція зниження обсягів господарської діяльності, що проявилось у зниженні отримуваних доходів: у 2019 році – 1163,6 млн. грн., у 2020 році – 1076,8 млн. грн. І лише у 2021 році підприємству вдалося відновити позитивну тенденцію в результаті чого річна виручка зросла порівняно з попереднім роком на 2% і склала 1098,4 млн. грн. Але все одно цього зростання було недостатньо і в цілому за досліджуваний період виручка компанії знизилася на 18,9% [37].

Таблиця 2.1

Фінансові результати господарської діяльності ТОВ «Світовий видавець Номок» за 2019-2021 рр.

Стаття	Значення статті по роках, млн.грн			Темп приросту, %		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Чистий дохід від реалізації продукції	1163,6	1076,8	1098,4	-14,0	-7,5	2,0
Собівартість реалізованої продукції	992,3	924,8	948,2	-17,1	-6,8	2,5
Валовий прибуток	171,3	152,0	150,2	9,5	-11,3	-1,2
Прибуток від операційної діяльності	37,0	13,2	29,4	-25,7	-64,3	122,7
Чистий прибуток	29,1	9,9	12,7	-28,9	-66,0	28,3

Джерело: складено автором на основі [37]

Одним з найважливіших показників діяльності підприємства є його чистий прибуток, який може мати додатне значення – в цьому випадку підприємства є прибутковим, та від’ємне, коли підприємство завершує рік з

непокритими збитками. Аналізоване підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» є прибутковим підприємством, але впродовж 2019-2021 років на підприємстві спостерігається тенденція зниження рівня прибутковості. Зокрема, якщо у 2019 році чистий прибуток компанії склав 29,1 млн. грн., то у 2020 році знизився до 9,9 млн. грн. Що стосується останнього звітного року, то підприємству вдалося дещо покращити рівень ефективності використання наявних в нього ресурсів, завдяки чому прибуток компанії показав зростання на 28,3% і склав 12,7 млн. грн. [37].

Динаміка основних фінансових результатів підприємства за 2018-2021 роки представлена на Рис. 2.2.

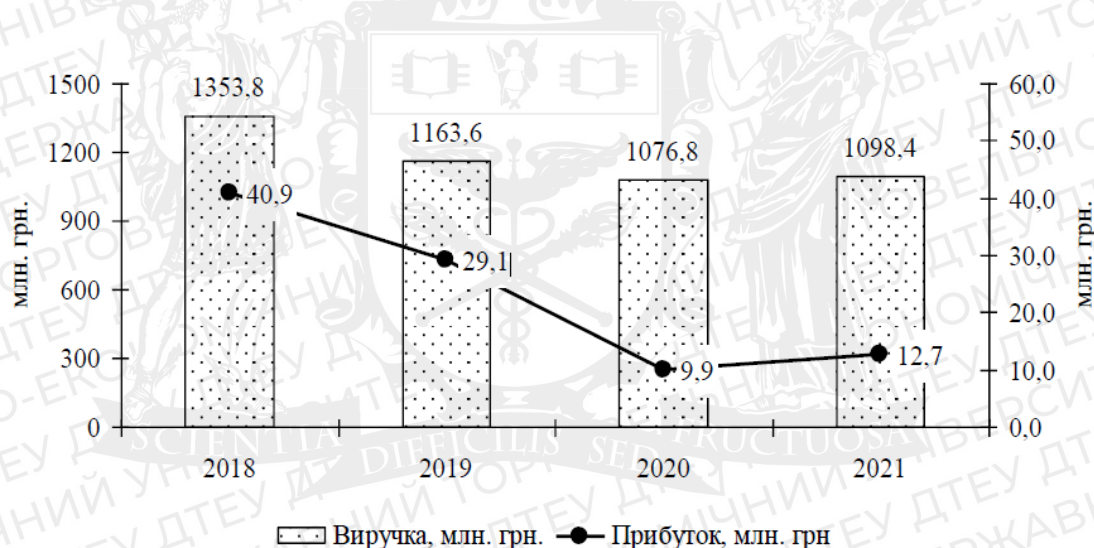

Рис. 2.2 Фінансові результати ТОВ «Світовий видавець Номок» у 2018-2021 рр.

Джерело: складено автором на основі [37]

Отже, з точки зору фінансових результатів в цілому можна говорити про те, що аналізоване підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» має гарне становище, забезпечує прийнятний рівень прибутку для його власників. Однак при цьому треба звернути увагу на наявну негативну

динаміку зниження обсягів господарської діяльності та прибутку, які вдалося змінити лише у 2021 році і лише несуттєво.

Невід'ємною складовою діагностики фінансового становища компанії є аналіз майнового стану (знос, оновлення та вибуття основних засобів), рівня ліквідності та платоспроможності (коефіцієнти загальної, швидкої та абсолютної ліквідності).

У таблиці 2.2 представлено показники майнового стану підприємства ТОВ «Світовий видавець Номок» у 2019-2021 рр. За даними таблиці можна зробити висновок про те, що аналізоване підприємство має практично відмінний майновий стан, що підтверджується лише незначним рівнем зносу основних засобів на рівні 8-14%, і який у 2021 році склав 9%.

Таблиця 2.2

Показники майнового стану ТОВ «Світовий видавець Номок»
у 2019-2021 рр.

Показник	Роки		
	2019	2020	2021
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,11	0,14	0,09
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,20	0,23	0,17
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,15	0,20	0,12

Джерело: складено автором на основі [37]

Рівень оновлення основних за засобів стабільно перевищує рівень вибуття, що також характеризує майновий стан ТОВ «Світовий видавець Номок» впродовж досліджуваного періоду як позитивний. Так, у 2021 році рівень оновлення основних засобів склав 17%, а вибуло при цьому 12%.

Показники ліквідності характеризують можливості підприємства ТОВ «Світовий видавець Номок» виконувати свої зобов'язання за зобов'язаннями з різним терміном виконання (миттєві, середньострокові та довгострокові) (табл. 2.3). Наведені дані свідчать про те, що за рівнем ліквідності

підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» характеризується як таке, що може оперативнo розраховуватися за зобов'язаннями з різними термінами виконання. Для коефіцієнту абсолютної ліквідності рекомендованим є значення $> 0,2$, тобто 20% зобов'язань можуть бути покриті ліквідними активами.

В аналізованого підприємства у 2021 році коефіцієнт абсолютної ліквідності становив 0,48. Аналогічна позитивна ситуація щодо ліквідності спостерігається і за іншими двома коефіцієнтами. Так, для коефіцієнту швидкої ліквідності рекомендоване значення становить $> 0,7$, але фактично за підсумками останнього звітного року воно склало 1,99. Загальний коефіцієнт ліквідності з рекомендованим значенням у 1,5 чи більше означає, що оборотні активи у півтора чи більше рази перевищують поточні зобов'язання підприємства. Для даного підприємства значення $K_{заг} = 2,1$, тобто оборотні активи підприємства у 2,1 рази більші за його поточні зобов'язання [37].

Таблиця 2.3

Коефіцієнти ліквідності ТОВ «Світовий видавець Номок»
у 2019-2021 рр.

Показник	Роки		
	2019	2020	2021
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,03	1,5	2,1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,40	1,44	1,99
Коефіцієнт абсолютної	0,11	0,10	0,48

Джерело: складено автором на основі [37]

Таким чином, підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» за підсумками 2021 року мало дуже високий рівень ліквідності, що

підтверджується перевищенням всіх коефіцієнтів над їх рекомендованими значеннями.

Коефіцієнти фінансової стійкості відображають рівень залежності підприємства від зовнішніх кредиторів (табл. 2.4). Ключовим індикатором фінансової стійкості підприємства є коефіцієнт автономії, який характеризує частки власних коштів у загальних джерелах фінансування підприємства. Оптимальним для підприємства вважається значення коефіцієнта фінансової незалежності на рівні 0,5 та більше [37].

В даному випадку впродовж 2020-2021 років підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» має значення цього коефіцієнта на рівні близькому до 0,9. Це означає, що 90% фінансових ресурсів є власними джерелами підприємства.

Таблиця 2.4

Коефіцієнти фінансової стійкості ТОВ «Світовий видавець Номок»
у 2019-2021 рр.

Показник	Роки		
	2019	2020	2021
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,45	0,87	0,9
Коефіцієнт маневреності	0,29	0,39	0,38
Коефіцієнт заборгованості	0,8	0,4	0,35
Коефіцієнт фінансування	0,65	1,45	1,3
Коефіцієнт фінансового напруження	0,52	0,4	0,33
Коефіцієнт загальної фінансової стійкості	0,79	0,84	0,87

Джерело: складено автором на основі [37]

Таким чином, за підсумками аналізу фінансово-економічної діяльності ТОВ «Світовий видавець Номок» можна зробити висновок про те, що підприємство має стійке фінансове становище, є прибутковим та високоліквідним. Також значна частка власних фінансових ресурсів дає змогу забезпечувати навіть понаднормовий рівень незалежності від позикових джерел.

2.2. Аналіз ефективності процесу управління підприємством на засадах сталого розвитку

За підсумками 2021 року на підприємстві ТОВ «Світовий видавець Номок» працювало 243 працівника, але при цьому треба відзначити тенденцію поступового зменшення чисельності працівників, що викликано структурною перебудовою ринку ІТ-послуг, в тому числі викликаного пандемією Ковід-19. Середня заробітна плата працівників підприємства за підсумками 2021 року була відносно невеликою порівняно з іншими компаніями ІТ-сфери та становила близько 12,5 тис. грн. на місяць. Порівняно з 2020 роком середня заробітна плата зросла на 1900 грн. [37].

Соціальна відповідальність ТОВ «Світовий видавець Номок» проявляється у тому, що компанія має системну кадрову політику, спрямовану на підтримку своїх співробітників. Так, з початком поширення вірусної інфекції та запровадження карантинних заходів у компанії було розроблено ряд програм для захисту працівників. Такими програмами стали програми додаткових медичних обстежень; програми забезпечення додатковими засобами захисту; інструментарій та створення можливостей для віддаленої роботи; постійна медична підтримка та консультування у середовищі DocOnline.

В результаті коронавірусної епідемії, яка охопила весь, а особливо агресія РФ зумовили складний період стагнації економіки України.

Водночас, курс на євроінтеграцію лишається незмінним. Це актуалізує питання наближення практики діяльності українських підприємств до європейських норм і правил, а також посилює необхідність їх звітування перед суспільством за виконання виробничих програм, розвитку різних сфер і видів діяльності, а також вирішення соціально-етичних проблем національного відродження [10, с. 177].

Впровадження принципів КСВ (корпоративної соціальної відповідальності) вимагає від ТОВ «Світовий видавець Номок» поводитися етично та покращувати якість життя суспільства. ТОВ «Світовий видавець Номок» слід добровільно прийняти рішення – зробити свій внесок для суспільства та докілья або не робити цього. КСВ це концепція, яка встановлює вдалий баланс між економічними, екологічними, етичними і соціальними цілями бізнесу.

Здатність ТОВ «Світовий видавець Номок» підтримувати баланс між досягненням економічної ефективності та дотриманням соціальних і екологічних проблем є критично важливим фактором ефективної та результативної діяльності. Ключовими напрямками, за допомогою яких ТОВ «Світовий видавець Номок» впроваджує соціальну відповідальність, є: філантропія, волонтерство, відповідальність перед персоналом та екологічна відповідальність.

Стандартів і керівництв у сфері нефінансової звітності є багато, але ТОВ «Світовий видавець Номок» використовує стандарти (далі – GRI, Global Reporting Initiative). Ключовий документ GRI – «Посібник зі звітності у сфері сталого розвитку» побудовано таким чином, що воно гармонійно поєднується з іншими керівництвами у сфері сталого розвитку і соціальної відповідальності – стандартами SA 8000, ISO 26000 та Глобальним договором ООН [27].

ТОВ «Світовий видавець Номок» у 2011 оприлюднило свій перший соціальний звіт, із самого початку взяло на себе зобов'язання щодо соціальної відповідальності, зокрема сталого розвитку та добробуту громади.

Починаючи з 2018 року, в Україні впроваджується проєкт «Сталий розвиток». Один з етапів проєкту спрямований на покращення освітнього та культурного рівня молодого покоління українців та забезпечення рівних належних умов навчання в міських і сільських навчальних закладах. 2 тис. дітей щороку отримують допомогу в рамках програми «Сталий розвиток» від ТОВ «Світовий видавець Номок».

Систематично ТОВ «Світовий видавець Номок» безкоштовно передає медичним установам сучасне обладнання задля підвищення впевненості українців у своєму здоровому майбутньому. Кожна людина може впевнено звернутись до лікарні, допомогу якій надає ТОВ «Світовий видавець Номок», знаючи, що тут вона отримає кваліфіковану медичну допомогу, а її здоров'я буде в надійних руках професійних лікарів.

Сьогодні ТОВ «Світовий видавець Номок» є успішним прикладом екологічно свідомого бізнесу в Україні. Екологічна складова у розробці програмного забезпечення позитивним чином позначається на стані довкілля. Підприємство виділяє значні фінансові ресурси на охорону навколишнього природного середовища. У своїй багатоплановій діяльності ТОВ «Світовий видавець Номок» неухильно дотримується одного з ключових принципів успішного бізнесу – збереження навколишнього середовища, небайдужого ставлення до проблем захисту довкілля. Компанія втілює власний екологічний стандарт, метою якого є популяризація на власному прикладі екологічно безпечного та відповідального бізнесу.

Вже декілька років ТОВ «Світовий видавець Номок» проводить соціальну звітність згідно стандартів GRI. Працюючи на відмінний результат, ТОВ «Світовий видавець Номок» встановив власний високий стандарт якості у благодійній діяльності та розвитку програмних продуктів і кожного року підіймає цю планку вище. Так, коли у 2020 році Україну та весь світ сколихнула пандемія COVID-19, ТОВ «Світовий видавець Номок» усі свої сили зосередила на найголовнішому – боротьбі з поширенням коронавірусної

інфекції, на що виділено у 2020-2021 рр. більше 10 млн грн/УАН на розвиток галузі охорони здоров'я України [37].

Програмне забезпечення «Світовий видавець Номок – екологія» було розроблено для досягнення балансу компанії в цілому та протягом усього її життєвого циклу. Програмне забезпечення «Світовий видавець Номок – екологія» дає кількісну оцінку вуглецевого сліду та екологічних показників компанії, враховуючи як прямий, так і непрямий вплив, як того вимагає міжнародний стандарт ISO 14000. Оцінюється вплив виробничого майданчика та порівнюється з ним у ланцюжку поставок, стадії використання та утилізації. Програмне забезпечення порівнює цей екологічний аналіз з аналізом витрат, щоб визначити можливості вдосконалення, які пропонують найвищі переваги при найменших витратах. Він включає аналіз відповідності законодавству для швидкого позиціонування компанії в її правовому середовищі.

Користувач вводить основні дані компанії, пов'язані з продуктами та діяльністю. Дані можна вводити географічно за виробничим майданчиком, виробничим підрозділом або типом продукції. Результати представлені у вигляді таблиць, що узагальнюють споживання первинної енергії, еквівалентні викиди CO₂ та викиди важливих забруднюючих речовин на різних рівнях для продукту, включаючи ланцюжок поставок, компанію чи виробничу площадку та ланцюг утилізації відходів.

Отже, у ході реалізації Концепції сталого розвитку у ТОВ «Світовий видавець Номок» передбачається досягнення як короткострокових, так і довгострокових результатів. Агресія росії може внести різні корективи до виконання Концепції сталого розвитку, може її сповільнити, а може і прискорити, якщо військова і економічна допомога Західних країн і США допоможе як з перемогою України, так і з її відбудовою.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВ «СВІТОВИЙ ВИДАВЕЦЬ НОМОК» НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Під час формування стратегії сталого розвитку у ТОВ «Світовий видавець Номок» відбувається посилення функції забезпечення соціуму на основі поєднання фондів фінансових ресурсів та передових ідей, спрямованих на покращення умов життя суспільства у контексті Цілей сталого розвитку.

Відповідно роль ТОВ «Світовий видавець Номок» у реалізації 17 цілей сталого розвитку проявляється у таких напрямках:

Йдучи на зустріч новітнім потребам потенційних клієнтів розробники програмного забезпечення з ТОВ «Світовий видавець Номок» сьогодні пропонують нові програмні продукти, пов'язані з енерго-, ресурсозберігаючими технологіями та альтернативною енергетикою (наприклад, програмування геотермальних і сонячних електростанцій, програмне вдосконалення будівель-монтажних проектів при запровадженні нових технологій, тощо) [37].

У той же час, ТОВ «Світовий видавець Номок», інвестуючи тимчасово вільні кошти у «екологічно безпечні» компанії, науково-технічні розробки, технології у сфері охорони здоров'я, сприяють інноваційності економіки, розширенню інфраструктури.

Як представники бізнесу (відповідно до теорій «корпоративного альтруїзму» та «розумного егоїзму») ТОВ «Світовий видавець Номок» активно впроваджує корпоративну соціальну відповідальність у безпосередню діяльність як головну стратегію свого розвитку. В арсеналі ТОВ «Світовий видавець Номок» – ряд внутрішніх і зовнішніх заходів соціальної відповідальності.

Серед заходів внутрішньої соціальної відповідальності ТОВ «Світовий видавець Номок» ми можемо назвати:

- постійність або зростання кількості працівників з дотриманням принципів гендерної, етнічної рівності, залучення вразливих категорій населення;
- зростання заробітної плати відповідно до тенденцій в економіці;
- здійснення витрат на підготовку та підвищення кваліфікації працівників;
- відрахування на соціальне забезпечення та оформлення корпоративних програм медичного та пенсійного страхування для працівників і їхніх сімей [32, с. 503].

Найбільш поширеними заходами зовнішньої соціальної відповідальності на ТОВ «Світовий видавець Номок» є:

- благодійність, спонсорська допомога та участь у різних проектах і програмах державного, місцевого рівнів, заохочення корпоративного волонтерства працівників;
- запобігання порушенням в ІТ – сфері;
- проведення акцій щодо підвищення ІТ (комп'ютерної) грамотності населення;
- проведення соціальних кампаній, спрямованих на популяризацію екологічних, суспільних ідей (безпека дорожнього руху; збереження довкілля; здоровий спосіб життя; відповідальне споживання; збереження пам'яток культури тощо);
- виконання програмних продуктів щодо протидії заходам легалізації тіньових коштів та фінансування тероризму;
- взаємодія з державними та іншими бізнес структурами, громадськими організаціями при вирішенні регіональних питань;
- випуск «зелених» облігацій, що дає змогу акумулювати кошти та інвестувати проекти з екологічними перевагами. У перспективі – випуск і соціальних облігацій для фінансування соціальних програм.

Позитивними наслідками залучення ТОВ «Світовий видавець Номок» до реалізації Цілей сталого розвитку в межах соціальної відповідальності є:

- формування і закріплення позитивного іміджу компанії;
- зростання рівня довіри до компанії;
- збільшення портфеля програмних продуктів;
- підвищення рівня конкурентної позиції на ринку;
- можливість непідвищення вартості програмних продуктів в умовах війни у порівнянні з компаніями-конкурентами;
- зацікавленість та більша професійна віддача працівників;
- зменшення плинності кадрів;
- транспарентність діяльності;
- простіший доступ до капіталу;
- збільшення прибутку та вартості ІТ-бізнесу.

Синергія усіх цих наслідків сприяє поліпшенню фінансового стану ТОВ «Світовий видавець Номок» та посиленню конкурентної позиції на ринку.

Однозначно, ТОВ «Світовий видавець Номок», не вкладало б значні кошти і сили у дії, які прямо не приносять фінансової користі тут і зараз, чи то в глобальних, чи державних чи внутрішніх масштабах. При цьому моральна сторона провадження заходів соціальної відповідальності є не менш важливою ніж матеріальна.

Однак, якщо витрати на фінансування соціально важливих програм досить легко вирахувати, то віддачу від їх впливу на фінансову сторону діяльності ТОВ «Світовий видавець Номок» у майбутньому – досить складно, і потребує охоплення як фінансових так і нефінансових показників.

Однозначно, оцінку віддачі заходів сталого розвитку ТОВ «Світовий видавець Номок» варто проводити за складовими корпоративної соціальної відповідальності, а саме: організаційне управління, права людини, трудові відносини, операційна діяльність, захист прав споживачів і врахування їх інтересів, екологічний вплив, співпраця з громадами щодо вирішення

місцевих проблем. Оцінка й аналіз основних показників дасть можливість визначити рівень соціальної відповідальності ТОВ «Світовий видавець Номок» та встановити ефект синергії усіх його дій, як соціально відповідального бізнесу.

Проведене узагальнення сучасних практик реалізації ТОВ «Світовий видавець Номок» стратегії сталого розвитку свідчить про активізацію та розширення меж їх залучення до формування сталого розвитку суспільства.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Проведене дослідження дозволило зробити такі висновки.

1. Сталий розвиток – це такий розвиток, що задовольняє потреби сучасного покоління без можливої шкоди для розвитку прийдешніх поколінь задовольняти свої перспективні потреби. Таким чином, сталий розвиток – це загальна концепція, що передбачає необхідність встановлення балансу між задоволенням існуючих потреб соціуму і захистом перспективних інтересів майбутнього покоління, що включає в тому числі і збереження безпечного і здорового довкілля.

Ефективне управління підприємством створює передумови для формування механізму сталого розвитку системи, що дозволяє підвищувати рівень самоорганізації системи і розширювати сферу її економічної стійкості.

Сталий розвиток підприємства можна також розуміти як процес усвідомленого вибору суб'єктом управління підприємством напрямів діяльності підприємства для забезпечення економічної, соціальної і екологічної результативності за рахунок підготовки і ухвалення управлінських рішень задля підвищення ринкової орієнтації.

2. Управління сталим розвитком підприємства будується на людському (гомеостаз системи «людина»), екосистемному (гомеостаз біосфери), економічному (гомеостаз економічних систем) вимірюваннях. Часто, в досліджуваних методиках оцінки сталого розвитку підприємств автори, як правило, не розкривають техніку розрахунку використовуваних індикаторів. Це викликає певні утруднення при подальшій апробації методик. Розробники методики оцінки сталого розвитку промислових підприємств виділили окремий компонент сталості – ризикову сталість (стійкість), під якою в широкому сенсі слова розуміють внутрішню властивість системи, сприяючу збереженню її цілісності в результаті різних дестабілізуючих факторів

зовнішнього і внутрішнього середовища. У методиці не указується техніка розрахунку індикаторів ризику внутрішньої і зовнішньої стійкості.

3. Підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» зареєстрована 11 липня 2013 р. ТОВ «Світовий видавець Номок» є власником торгівельної марки марки «Qplaze» та спеціалізується на розробці ігрових програм і розважального контенту для мобільних телефонів, а також серверних рішень для операторів мобільного зв'язку і мобільних порталів.

Компанія ТОВ «Світовий видавець Номок», фокусує свою діяльність на запровадженні найсучасніших технологій для своїх клієнтів, постійно займається розширенням асортименту продуктів та послуг для того, щоб мати можливість задовольнити потреби навіть найбільш вибагливих клієнтів. Окрім цього компанія бачить мету свого існування та місію в тому, щоб сприяти підвищенню рівня ІТ-грамотності та освіченості власників бізнесу.

Таким чином, підприємство ТОВ «Світовий видавець Номок» за підсумками 2021 року мало дуже високий рівень ліквідності, що підтверджується перевищенням всіх коефіцієнтів над їх рекомендованими значеннями.

Таким чином, за підсумками аналізу фінансово-економічної діяльності ТОВ «Світовий видавець Номок» можна зробити висновок про те, що підприємство має стійке фінансове становище, є прибутковим та високоліквідним. Також значна частка власних фінансових ресурсів дає змогу забезпечувати навіть понаднормовий рівень незалежності від позикових джерел.

4. Впровадження принципів КСВ (корпоративної соціальної відповідальності) вимагає від ТОВ «Світовий видавець Номок» поводитися етично та покращувати якість життя суспільства. ТОВ «Світовий видавець Номок» слід добровільно прийняти рішення – зробити свій внесок для суспільства та докідля або не робити цього. КСВ це концепція, яка встановлює вдалий баланс між економічними, екологічними, етичними і соціальними цілями бізнесу.

Здатність ТОВ «Світовий видавець Номок» підтримувати баланс між досягненням економічної ефективності та дотриманням соціальних і екологічних проблем є критично важливим фактором ефективної та результативної діяльності. Ключовими напрямками, за допомогою яких ТОВ «Світовий видавець Номок» впроваджує соціальну відповідальність, є: філантропія, волонтерство, відповідальність перед персоналом та екологічна відповідальність.

5. Під час формування стратегії сталого розвитку на ТОВ «Світовий видавець Номок» відбувається посилення функції забезпечення соціуму на основі поєднання фондів фінансових ресурсів та передових ідей, спрямованих на покращення умов життя суспільства у контексті Цілей сталого розвитку.

Відповідно роль ТОВ «Світовий видавець Номок» у реалізації Цілей сталого розвитку проявляється у таких напрямках.

Йдучи на зустріч новітнім потребам потенційних клієнтів розробники програмного забезпечення ТОВ «Світовий видавець Номок» сьогодні пропонують нові програмні продукти, пов'язані з енерго-, ресурсозберігаючими технологіями та альтернативною енергетикою (наприклад, програмування геотермальних і сонячних електростанцій, програмне вдосконалення будівель-монтажних проектів при запровадженні нових технологій, тощо).

У той же час, ТОВ «Світовий видавець Номок», інвестуючи тимчасово вільні кошти у «екологічно безпечні» компанії, науково-технічні розробки, технології у сфері охорони здоров'я, сприяють інноваційності економіки, розширенню інфраструктури.

Як представники бізнесу (відповідно до теорій «корпоративного альтруїзму» та «розумного егоїзму») ТОВ «Світовий видавець Номок» активно впроваджує корпоративну соціальну відповідальність у безпосередню діяльність як головну стратегію свого розвитку. В арсеналі

ТОВ «Світовий видавець Номок» – ряд внутрішніх і зовнішніх заходів соціальної відповідальності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базалійська Н. Моделювання оцінювання соціального капіталу як сучасної ІТ-технології соціального розвитку підприємства. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 2. Р. 67-75.
2. Боковець В.В., Корж Н.В. Стратегічні напрямки розвитку вітчизняних торговельних мереж. *Регіональна бізнес-економіка та управління*. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. № 3. С.3-12.
3. Бортнік С. М. Забезпечення конкурентної стратегії підприємства та підходи до її вивчення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. № 7, Ч. 1. С. 40–44.
4. Бочарова Н.А., Федотова І.В. Дослідження КСВ як основи концепції сталого розвитку підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. 2020. Вип. 36. С. 57-76.
5. Бурик З.М, Огірко О.І. Інформаційні технології забезпечення сталого розвитку в контексті формування нової науково-технічної парадигми. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 1 (23). Т. 2. С. 24-28.
6. Буринська О.І. Еволюція концепції сталого розвитку як головної парадигми нового тисячоліття. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 7, част. 1. С. 57-60.
7. Василюга С. М. Поняття стратегії розвитку підприємства. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 121–125.
8. Вергун А.М., Тарасенко І.О. Концепція сталого розвитку в умовах глобалізації. *Вісник КНУТД*. 2014. № 2. С. 207-218.
9. Гончарова С. Ю., Гончаров А.Б., Аграмакова Н.В. Формування моделі управління сталим розвитком підприємства. *Бізнес Інформ*. 2015. № 1. С. 372-377.

10. Дейнека О.Г., Нестеренко А.С. Концепція сталого розвитку економіки в умовах реалізації механізму транспортної логістики. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 62. С. 175-177.
11. Добровольська О. В., Рондова М.А. Прогнозування банкрутства як методу оцінки фінансового стану підприємства. Агросвіт. 2021. №20. С. 40–45.
12. Зайцева Л.О. Інтеграція сталого розвитку в діяльність компаній. Економіка та держава. 2019. № 11. С. 55-60.
13. Зосименко Т.І. Соціальна сенсibiлізація бізнесу як мейнстрим сучасного економічного розвитку. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. 2014. № 1 (72). С. 17-22.
14. Іваницька О. М. Соціальна відповідальність корпорацій і нефінансова звітність: врахування стандартів GRI в Україні. 2016 URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/Sotsialna-vidpovidalnist.pdf>.
15. Калиниченко М. П. Сталый розвиток промислового підприємства. Економічний ріст в умовах державно-приватного партнерства: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпропетровськ: Видавничий дім «Гельветика», 2013. С. 171–173.
16. Калиниченко М. П. Теорія і методологія маркетингового управління промисловим підприємством. Вісник Східноукраїнського національного університету імені В. Даля. 2012. № 11 (182). Ч. 1. С. 168–175.
17. Каличева Н.Є., Політаєв Д.Б., Торопова Д.Д. Формування конкурентного середовища як фактор забезпечення сталого розвитку залізничного транспорту. Вісник економіки транспорту та промисловості. 2019. № 66. С. 22-28.
18. Квятковська Л.А. Реалізація принципів концепції сталого розвитку в діяльності підприємства. Вісник соціально-економічних досліджень. 2013. Вип. 1(48). С. 85-89.

19. Климчук О. В., Козловський С. В., Лавров Р. В. Стратегічні аспекти економіко-енергетичної політики України в контексті сталого розвитку. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 65–76.

20. Князева О.А., Дем'янчук М.А. Проблеми сталого розвитку підприємств в умовах глобалізації. Економічний вісник університету: Збірник наук. праць учених та аспірантів. 2015. Вип. 25/1. С. 110-117.

21. Концепція реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-p#Text>

22. Крочак М.С. Формування стратегії розвитку промислових підприємств в умовах невизначеності. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. 2017. №1. С. 85–90.

23. Кузьміна О.С. Аналіз підходів до трактування поняття «сталий розвиток підприємства». Вісник Хмельницького національного університету 2015, № 5, Т. 1 13-21.

24. Ляшок Я. О. Проблеми розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. Випуск 10. 2016. С. 271-274

25. Матіс Є. О. Аналіз програмного забезпечення оцінки екологічності об'єктів навколишнього природного середовища. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Технічні науки», 2022. (1), 79-85.

26. Міжнародний стандарт ISO 26000. Настанови щодо соціальної відповідальності. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=87921

27. Міжнародний стандарт SA 8000. Соціальна відповідальність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015697-07#Text>

28. Овчиннікова В.О. Соціальна відповідальність як інструмент забезпечення сталого розвитку підприємств залізничного транспорту в

умовах соціально-економічної кризи. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2021/2022. № 76-77. С. 58-69.

29. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU15167>

30. Свістунов О.С. Стратегічні аспекти вдосконалення системи управління виробничо-технологічними процесами в умовах активізації науково-технічного прогресу. Проблеми системного підходу в економіці. 2020. № 6. С.49–54.

31. Селезньова Г.О. Розробка алгоритму вибору конкурентної стратегії підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. №10. С. 500–504.

32. Семененко І.М. Теоретична конструкція концепції сталого розвитку підприємства. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2015. № 4 (221). С. 232-236.

33. Стойко І. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні у воєнний і післявоєнний період. Соціально-економічні проблеми і держава. 2022. Вип. 2 (27). С. 93-106.

34. Федотова І. В. Формування моделі концепції сталого розвитку життєздатного автотранспортного підприємства. зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ХНАДУ. Харків. 2022. Вип. 40. С. 110-130.

35. Шамрін Р. В. Взаємозв'язок ефективності і сталого розвитку підприємств. Економіка та держава. 2012. № 3. С. 86–87.

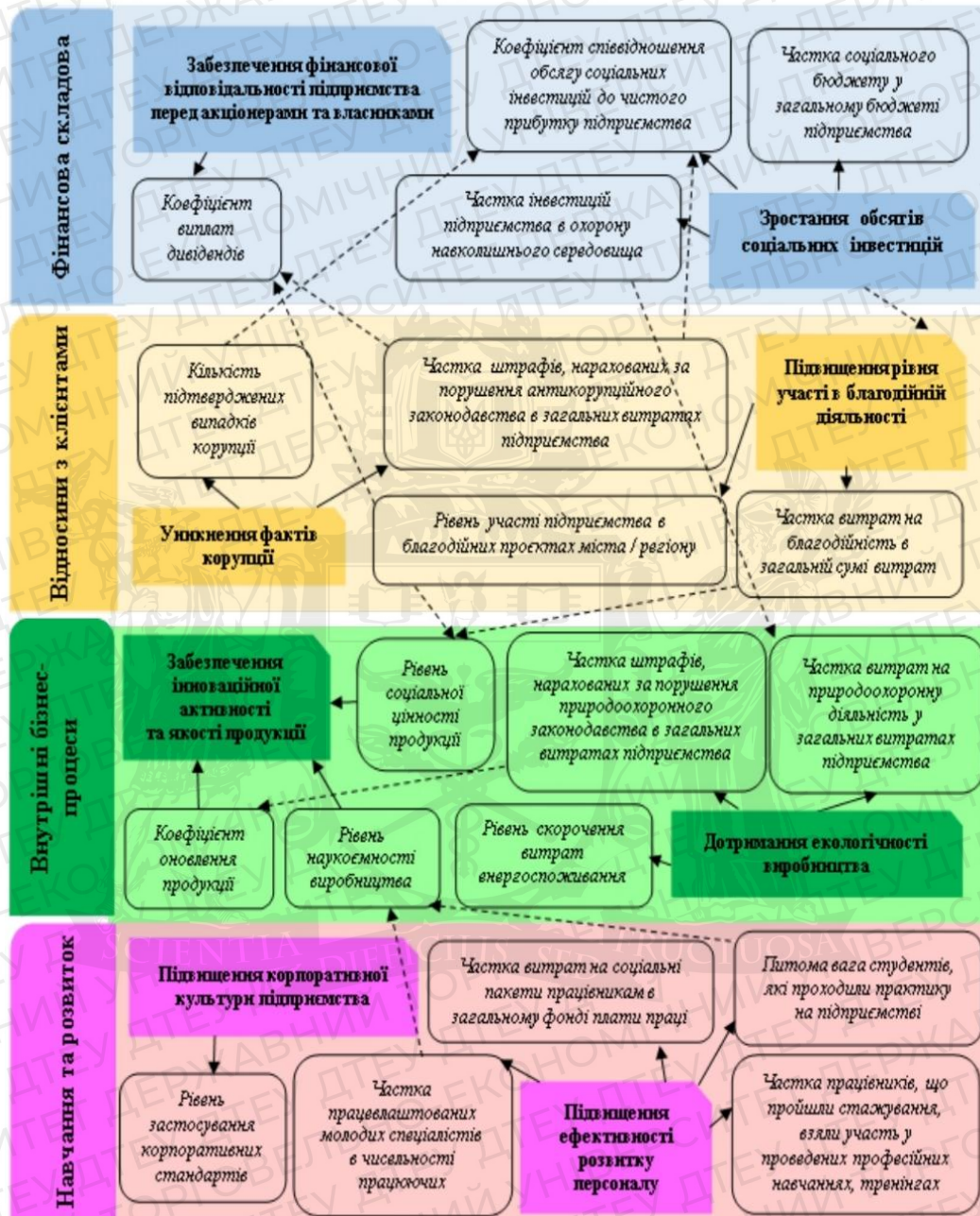
36. www.nomos.com – офіційний сайт компанії «Світовий видавець Номок».

37. The EncyclopediaofAlternativeEnergyandSustainableLiving. URL: [https:// web.archive.org/web/ 20150628061349/ http:// www.daviddarling.info/ encyclopedia/AEmain.html](https://web.archive.org/web/20150628061349/http://www.daviddarling.info/encyclopedia/AEmain.html)

Показники оцінки соціальної відповідальності підприємств

Бухгалтерська звітність за 2019 р.

Бухгалтерський баланс (Звіт про фінансовий стан)

1. Баланс
на 31 березня 2019 р.

Форма № 1-мс

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	2 870,3	3 578,3
первісна вартість	1011	3 150,9	3 918,2
знос	1012	(280,6)	(339,9)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 870,3	3 578,3
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	925,6	894,1
Поточна дебіторська заборгованість	1155	1 193,2	1 403,6
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,5	29,1
Інші оборотні активи	1190	0,0	0,0
Усього за розділом II	1195	2 119,4	2 326,8
Баланс	1300	4 989,6	5 905,2
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Капітал	1400	1 450,0	2 450,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 731,0	2 623,7
Усього за розділом I	1495	4 181,0	5 073,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
	1595	90,0	130,0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	65,2	47,2
розрахунками з бюджетом	1620	37,5	11,3
розрахунками зі страхування	1625	99,4	133,8
розрахунками з оплати праці	1630	19,3	18,0
Інші поточні зобов'язання	1690	497,3	491,2
Усього за розділом III	1695	718,7	701,4
Баланс	1900	4 989,6	5 905,2